

2004. december 16., csütörtök

- E. mivel a vezető ellenzéki Demokratikus Változásért Mozgalom (MDC) addig nem akarja megerősíteni a részvételét a 2005. márciusi választáson, amíg nem szavatolják a szabad és tisztességes választások alapfeltételeit,
- F. mivel az MDC vezetőjét, Morgan Tsvangirait, akit a zimbabwei hatóságok folyamatosan fenyegetnek, az Európai Parlamentben, továbbá európai és afrikai fővárosokban tett látogatását követő közelmúltbeli hazaérésekor ismét zaklatták,
- G. mivel a közelmúltban mély szakadások keletkeztek a zimbabwei kormányzópártban, a Zimbabwe Afrikai Nemzeti Unió–Nemzeti Front-ban (Zanu-PF),
1. ragaszkodik ahhoz, hogy haladéktalanul szüntessék meg a politikai beavatkozást a nemzetközi élelmiszersegélyek elosztásába annak érdekében, hogy megakadályozzák a Zanu-PF kormányt az élelmiszer politikai fegyverként való felhasználásában;
  2. ragaszkodik ahhoz, hogy az elnyomó jogszabályokat, mint pl. a közrendészeti és biztonsági törvényt semmisítsék meg, és hogy az elkövetkezendő választásokat Zimbabweban a SADC elveinek és a demokratikus választásokra vonatkozó iránymutatásoknak megfelelően tartsák meg, beleértve a 2004. augusztus 17-én Mauritiuson elfogadott iránymutatásokat, továbbá biztosítsanak akadálytalan hozzáférést a nemzetközi megfigyelőknek és vessenek véget az ellenzékét támogatók megfélemlítésének;
  3. követeli, hogy haladéktalanul engedjék szabadon Roy Bennett parlamenti képviselőt és hagyjanak fel a családjá és munkatársai ellen alkalmazott erőszakkal és megfélemlítéssel;
  4. felhívja Zimbabwe szomszédait – és különösen Thabo Mbeki dél-afrikai elnököt, aki a közelmúltban beszédet mondott az Európai Parlamentben – hogy a zimbabwei nép nevében szálljon síkra a kedvező változás elérése érdekében, és biztosítsa, hogy a zimbabwei kormány teljes mértékben működjön együtt a SADC-szal és a tágabb nemzetközi közösséggel a szabad és tisztességes választások és az erőteljes és jól időzített nemzetközi ellenőrző jelenlét érdekében;
  5. üdvözlözi az Emberi Jogok Afrikai Bizottsága által megtett lépéseket a zimbabwei visszaélések jelentésére, és hangsúlyozza, hogy az Afrikai Uniónak továbbra is figyelemmel kell kísérnie az emberi jogokat, a polgári jogokat és a zimbabwei politikai helyzetet, és ezekre való tekintettel kell eljárnia, valamint továbbra is fenn kell tartania ezt a szakértői értékelő folyamatot egész Afrikában;
  6. ismételten hangsúlyozza a Tanáccsal és a Bizottsággal szembeni követelését, hogy az EU Mugaberendszer ellen életbe léptetett szankcióinak kikapuit szüntessék meg, és hogy a szankciókat következetesen hajtsák végre; kéri továbbá, hogy a Tanács és a Bizottság maximálisan támogassa a szabad és tisztességes zimbabwei választásokra irányuló nemzetközi erőfeszítéseket, különösen a helyi, regionális és nemzetközi megfigyelő missziók technikai támogatását;
  7. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányának, Zimbabwe kormányának és parlamentjének, Dél-Afrika kormányának és parlamentjének, az ENSZ főtitkárnak, az Afrikai Unió Bizottsága és Végrehajtó Tanácsa elnökének és a SADC főtitkárnak.

P6_TA(2004)0113

A Kongói Demokratikus Köztársaság keleti részében kialakult helyzet

Az Európai Parlament állásfoglalása a Kongói Demokratikus Köztársaságban kialakult helyzetről

Az Európai Parlament,

— tekintettel eljárási szabályzata 115. cikkének (5) bekezdésére,

- A. tekintettel az ENSZ nagy afrikai tavakról szóló Dar-es-Salaam-i konferenciáján, tizenhat afrikai államfő jelenlétében elhangzott ünnepélyes fogadalmakra,

2004. december 16., csütörtök

- B. mivel e konferencia után alig egy héttel ismét ruandai csapatok hatoltak a Kongói Demokratikus Köztársaságba, az elmúlt tíz év során immáron harmadik alkalommal,
- C. mivel az ellenséges indulatok kiújulása következtében a Kongói Demokratikus Köztársaság keleti részén élő polgári lakosságot nap mint nap az a veszély fenyegeti, hogy háborús bűnök áldozatává válik és emberi jogai súlyosan csorbulnak; továbbá megdöbbenéssel értesülve a kongói nők ellen alkalmazott szexuális és egyéb erőszakról, illetve arról, hogy az áldozatok nagy része nem részesülhet állapotának megfelelő orvosi ellátásban,
- D. megdöbbenéssel értesülve bizonyos, az ENSZ kongói demokratikus köztársaság-béli missziójának (MONUC) katonai és polgári állományához tartozó személyek által a polgári lakosság ellen elkövetett szexuális, pedofil és más típusú erőszakos cselekményekről,
- E. mivel a Kongói Demokratikus Köztársaság azért küzd, hogy talpra állhasson egy romboló hatású, három millió áldozatot követelő, hat éves konfliktus után, amely továbbra is destabilizálja Közép-Afrikát és komoly szenvedést okoz az ország polgári lakosságának,
- F. mivel a Kongói Demokratikus Köztársaság rendkívül kényes átmeneti állapotban van, miközben az életképes intézmények létrehozásának nehéz feladata is rá hárul; hangsúlyozva, hogy ennek az átmenetnek a sikeres lezárásához valamennyi érintett fél együttműködése szükséges,
- G. mivel az 1994-ben megbukott hatalmat szolgáló ruandai haderő jelenléte az országban már tíz éve ürügyként szolgál a jelenlegi ruandai hatalom fegyveres csapatainak jelenlétére a Kongói Demokratikus Köztársaságban,
- H. mivel a nemzetközi közösség alulbecsülte az Interahamwe és a volt FAR (Forces armées rwandaises, Ruandai Hadsereg) elleni fellépés szükségét,
- I. mivel az ENSZ vizsgálóbizottságának 2004. augusztusi jelentése hangsúlyozza Ruandának a kongói kormány ellen lázadó erők, különösen a Bukavu városát 2004. júniusában elfoglaló erők felfegyverzésében és támogatásában, akárcsak fegyverkészleteknek Kivuban a ruandai haderő általi raktározásában játszott szerepét,
- J. mivel 2003 augusztusában az Egyesült Nemzetek Szervezete 3,4 millióra becsülte a fegyveres konfliktus következtében saját országukon belül lakhelyváltotásra kényszerült, nagyrészt a Kongói Demokratikus Köztársaság keleti részében élő kongóiak számát,
- K. mivel az Afrikai Unió még aktívabban részt kíván venni az illegális fegyveres csoportok, különösen a Kongói Demokratikus Köztársaság keleti részében működő ruandai csapatok lefegyverzésében,
- L. mivel az ENSZ Biztonsági Tanácsának jelentése szerint továbbra is nagy számban kerülnek be illegális fegyverek a Kongói Demokratikus Köztársaságba, az ország határain keresztül,
- M. mivel az 1999-es lusakai és 2002-es pretoriai egyezmények előírásainak értelmében soha nem volt még ennyire fontos a Kongói Demokratikus Köztársaság területén tartózkodó fegyveres csoportok lefegyverzése,
- N. mivel Ituri körzetben, illetve Észak- és Dél-Kivu tartományokban még mindig nem állt helyre a béke, a természeti erőforrások illegális kitermelésének folytatása pedig továbbra is vizályt kelt,
1. elítéli Ruanda egyoldalú katonai fellépését és követeli a ruandai csapatok azonnali és feltétel nélküli kivonását a kongói területekről;
  2. úgy véli, hogy ez az egyoldalú akció súlyos következményekkel járhat a nagy tavak térségének békefolyamatára és stabilitására nézve; és hangsúlyozza minden vállalt kötelezettség betartásának szükségességét;
  3. felszólítja Ruanda kormányát, hogy tartsa tiszteletben a Kongói Demokratikus Köztársaság területi integritását, továbbá kéri a konfliktus valamennyi résztvevőjét, hogy tartsák tiszteletben a 2003-as békeszerződéseket, illetve az ENSZ Biztonsági Tanácsának állásfoglalásait, és ezeknek megfelelően cselekedjenek;
  4. hangsúlyozza, hogy a nagy tavak térsége békéjéről és biztonságáról szóló 2004. november 20-i Dar-es-Salaam-i (Tanzánia) nemzetközi konferencia során az államfők elkötelezték magukat arra, hogy véget vetnek a régióban a konfliktusoknak;

2004. december 16., csütörtök

5. határozottan elítéli a fegyveres csoportok, illetve bizonyos, a MONUC katonai és polgári állományához tartozó személyek által a Kongói Demokratikus Köztársaságban igen nagy számban elkövetett szexuális erőszakot;
6. kéri a Kongói Demokratikus Köztársaság kormányát, hogy hozzon létre egy sürgősségi orvosi ellátási programot az ország keleti felében a szexuális bűncselekmények áldozatai számára;
7. felkéri a kongói kormányt, hogy a jogállam helyreállításának keretében állítsa törvény elé az erőszakos cselekmények valamennyi elkövetőjét;
8. kedvezően fogadja az Egyesült Nemzetek Szervezetének a nők szexuális bántalmazására vonatkozó állítások kivizsgálására irányuló határozatát, a vizsgálat eredményeire várva pedig kéri az ügyben érintett személyek státuszának felfüggesztését;
9. felkéri a Tanácsot, hogy minden lehetséges módon támogassa az Afrikai Uniót a Kongó területén tartózkodó – különösen a korábbi ruandai hatóságokból származó – illegális fegyveres csoportok (Interahamwe és ex-FAR) a MONUC-kal együtt és az ENSZ felhatalmazásával történő lefegyverzése megszervezésében;
10. reméli, hogy az Európai Unió tagállamainak fegyveres csapatai aktívan hozzájárulnak az Afrikai Unió és az egyesített Kongói Nemzeti Hadsereg békefenntartó erőinek megszervezéséhez;
11. nyomatékosan felkéri a Tanácsot, hogy az ARTEMIS hadművelet példájára sürgősen szervezzen meg egy újabb európai uniós missziót a Kongói Demokratikus Köztársaságba, a béke helyreállítása érdekében az ország keleti részében, különösen a Ruandával határos területen;
12. kéri a fegyverekre vonatkozó embargó tiszteletben tartását és egy, a fegyverek országon belüli és nemzetközi szállítását ellenőrző rendszer létrehozását;
13. felszólítja az ENSZ Biztonsági Tanácsát, hogy léptessen életbe büntető intézkedéseket (közlekedési korlátozásokat, banki tilalmat) azon személyek ellen, akikről bebizonyosodott a fosztogatásokban való részvétel, valamint mindazon személyek ellen, akik veszélyeztetik a békefolyamatot;
14. követeli a választási naptár tiszteletben tartását, annak érdekében, hogy a kongóiak vezetőiket szabadon és demokratikusan választhassák meg;
15. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, az Afrikai Uniónak, a kongói és ruandai kormányoknak és az ENSZ főtitkárának.

P6_TA(2004)0114

Bhopal

Az Európai Parlament állásfoglalása Bhopalról

Az Európai Parlament,

— tekintettel eljárási szabályzata 115. cikkének (5) bekezdésére,

- A. mivel 2004-ben van a bhopali tragédia 20. évfordulója, ami a történelem során valaha bekövetkezett legsúlyosabb ipari katasztrófa,
- B. mivel 1984. december 2-ának éjszakáján több mint 35 tonna mérgező gáz szivárgott ki egy, az egyesült államokbeli Union Carbide Corporation (UCC) nevű multinacionális vállalat indiai leányvállalata, a Union Carbide India Limited (UCIL) tulajdonában lévő, növényvédő szereket gyártó üzemből, amelyből legalább 24 tonna fokozottan mérgező metil-izocianát volt,